

Etablering genom Sysselsättning

SLUTRAPPORT

SAMORDNINGSFÖRBUNDET FINSAM LOMMA-KÄVLINGE

Processledare

Sam Shah Moosa Syed, Lomma kommun

Nadim El Hamalawy, Kävlings kommun

Innehållsförteckning

Innehåll

Innehållsförteckning.....	1
Bakgrund	2
Syfte och målgrupp	2
Mål.....	3
Genomförande	4
Organisation	4
Prövade aktiviteter	4
Insatser i Kävlings kommun	5
Föreningsinsats.....	5
CV-skrivning.....	7
Vardagsekonomi för nyanlända	8
Förstärkt samhällsinformation	9
Övergripande resultat av insatserna i Kävlings	9
Insatser i Lomma kommun	10
Öppen förskola	11
Måla tillsammans	11
Sopsortering	11
Stöd till att hitta sommarjobb	11
Extratjänster	12
Praktik- och jobbmässa	12
Cykelskolan.....	12
Språkcafé	12
Vänfamiljer	13
Kartläggnings- och uppföljningssamtal	13
Övergripande resultat av insatserna i Lomma	14
Utvärdering av Grupp 1	14
Utvärdering av Grupp 2	14
Utvärdering Grupp 3.....	14
Mål B.....	14
Redovisning av ekonomiska medel	15
Avslutande reflektioner och förslag till implementering	15
Referenser	18

Bakgrund

Projektet Etablering Genom Sysselsättning (EGS), som finansieras av samordningsförbundet Finsam Kävlinge-Lomma, har sin utgångspunkt i den förstudie, med samma namn, som gjordes 2016.

Förstudien initierades utifrån ett förväntat ökat antal nyanlända och ensamkommande ungdomar till Kävlinge och Lomma kommun¹. Detta med bakgrund av att antalet asylsökande i Sverige under 2015 var historiskt högt med 162 877 personer. Detta motsvarade en fördubbling jämfört med året dessförinnan, och kan jämföras med 28 939 asylsökande året därpå². Även antalet ensamkommande barn som sökte asyl i Sverige låg på en historiskt hög nivå 2015, 35 369, vilket motsvarar mer än hälften av det totala antal ensamkommande barn som ansökt om asyl i Sverige sedan år 2000 fram till dess³.

Etablering i ett nytt samhälle kan vara en lång och krävande process. Att komma in på arbetsmarknaden och bli självförsörjande är en grundsten för etablering. Huvudansvaret för nyanländas etablering innehåller av Arbetsförmedlingen, etableringsreformen som lagstodades år 2010⁴ innebär ett stöd under omkring två år där målet är att underlätta och påskynda den nyanländes etablering i samhället och i arbetslivet. Samtidigt spelar förutsättningarna i den enskilda kommunen en stor roll för nyanländas möjligheter till samhällsetablering. Kommunerna har ett brett uppdrag i förhållande till kommuninvånarnas levnadsvillkor och det är i mötet med det lokala samhället som möjligheterna ofta kan skapas.

Ett samarbete mellan kommunerna och Arbetsförmedlingen ansågs utifrån detta ge möjligheter till en utvecklad och förbättrad integration då det är de myndigheter som ansågs beröras mest i erbjudandet av insatser för målgruppen. EGS fokus har varit att förstärka möjligheterna till arbete och sysselsättning genom att utveckla nya insatser och metoder samt utveckla en fungerande samverkan mellan aktörerna med utbyte av kunskap och erfarenheter.

Syfte och målgrupp

Ambitionen med EGS var att utveckla insatser och en struktur som stödjer nyanländas möjligheter till arbete och sysselsättning och i detta motverka de ofta långa etableringstiderna för nyanlända flyktingars arbetsmarknadsetablering. Etableringen på arbetsmarknaden är viktigt ur både ett individuellt perspektiv och samhällsperspektiv. Ett arbete antas vara en förutsättning för delaktighet i samhällslivet, för att individen ska må bra och uppleva en meningsfullhet. Utifrån ett samhällsperspektiv är sysselsättningsgraden viktig för alla välfärdsfrågor och för att möta kompetensförsörjningsbehoven.

Samverkan mellan aktörer är centralt i etableringsfrågor. Ytterligare en målsättning med projektet var därför att utveckla eller förstärka samverkan mellan berörda aktörer. Kävlinge och Lomma kommun

¹ Förstudie Etablering genom sysselsättning (2016)

²<https://www.migrationsverket.se/download/18.4a5a58d51602d141cf41003/1547203713050/Asyls%C3%B6kande%20till%20Sverige%202000-2018.pdf>

³<https://www.migrationsverket.se/download/18.4a5a58d51602d141cf41003/1547203713050/Asyls%C3%B6kande%20till%20Sverige%202000-2018.pdf>

⁴ Ansvar för vuxna nyanländas etablering var fastställt genom lagen (2010:197) vilket medförde ansvar att erbjuda och samordna etableringsinsatser till de nyanlända som uppfyllde kraven. Lagen har sedan ersatts av lagen (2017:584) som innebär ett övergripande ansvar för vissa nyanlända personers etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet.

har haft flera givande samarbeten sedan tidigare och projektet var tänkt att gynna respektive organisation genom ett kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

De insatser som bedrivits och utvecklats är ett svar på det utökade behovet av insatser som verkar för nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Dessa har utvecklats utifrån dess lokala kontext och respektive kommuns övriga etablerade utbud och verksamhet. Respektive kommun har ett etablerat kompletterande utbud och mottagningssystem. Dessa redogörs det inte för i denna rapport utan de är, i stor utsträckning, dokumenterade i den förstudie från 2016 som ligger till grund för detta projekt.

Målgruppen för projektet är ensamkommande flyktingungdomar 18–21 år samt vuxna flyktingar mellan 20–64 år som omfattas eller har omfattats av en etableringsplan- eller program.

Mål

Projektet har två övergripande mål (Mål A samt Mål B) med ett antal tillhörande delmål. Målen definieras som följande:

Mål A

- Utarbeta och utvärdera metoder och arbetsmarknadsinsatser för målgrupperna, inom vilka deltagarna förflyttar sig närmare självförsörjning.

Mätbara mål gällande mål A:

- Vid projektets slut finns ett antal dokumenterade och utvärderade metoder/insatser. Metodernas effektivitet för att hjälpa en person inom etableringen förflytta sig närmare självförsörjning (t.ex. ökade kontakter, ökade språkkunskaper etc.) är beskrivna.
- Genomförda bedömningar – i vissa fall gemensam mellan kommunen och Arbetsförmedlingen – för alla personer inom målgrupperna, om huruvida de skall erbjudas insatser inom projektet eller ej.

Mål B

- Utarbetande av ett processflöde för respektive kommun om hur Finsams olika aktörer kan samverka under etableringsperioden.

Mätbara mål gällande mål B:

- Det finns en struktur för att initiera, upprätthålla och underhålla relationer mellan inblandade aktörer
- 90 % av medarbetarna i de olika verksamheterna upplever att de arbetssätt de använder i den samordnade insatsen fungerar bra tillsammans (mäts vid flera tillfällen under projektets gång)
- Ett processflöde för respektive kommun har tagits fram.

Genomförande

Organisation

Projektet har finansierats av samordningsförbundet Finsam Kävlinge-Lomma⁵, som samordnar och bistår gemensamma insatser mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Skåne och Kävlinge och Lomma kommuner, med utgångspunkt i att en samordning av gemensamma insatser bättre kan möta och tillgodose människors behov och på ett effektivt sätt främja individers förmåga och förutsättningar till arbete.

Lomma kommun har haft huvudansvaret för projektet som drivits i samverkan med Kävlinge kommun samt Arbetsförmedlingen. Styrning av projektet har letts genom en styrgrupp bestående av förbundschef Finsam Kävlinge-Lomma, avdelningschef Individ- och familjeomsorgen Lomma, enhetschef Socialförvaltningen Lomma, enhetschef Arbete och integration Kävlinge, sektionschef Arbetsförmedlingen. Operativt ansvariga processledare från respektive verksamhet har även ingått i styrgruppen.

Lomma kommun har haft en processledare och samordnare på heltid, Kävlinge kommun en processledare på 50% och två handläggare på Arbetsförmedlingen har varit delprocessledare på totalt 25%. Då nya personer tillkommit i respektive organisation har processledarna bytts ut under projekts gång. I Lomma har nuvarande processledare varit densamma sedan april 2017 medan en ny processledare tillkom i oktober 2018 i Kävlinge.

Den initiala projektiden var september 2016 till september 2018, projektet har därefter förlängts till och med april 2019. En bidragande orsak till förlängningen var uppehåll i projektet på grund av långvarig sjukdom.

Prövade aktiviteter

Utifrån kommunspecifika förutsättningar har insatserna som utvecklats sett olika ut i Lomma respektive Kävlinge kommun. Det handlar bland annat om att deltagarnas behov till viss del skiljer sig åt i kommunerna i förhållande till kommunernas övriga insatser och utbud. Den lag⁶ som trädde i 2016 har inneburit att flyktingmottagandet i respektive kommun under denna period ökat drastiskt. Utvecklingsarbetet har genomförts under en ansträngd period för berörda kommuners organisation då man behövt utöka sin kapacitet.

Projektets övergripande målformulering syftar till att möjliggöra en viss flexibilitet och öppenhet i syfte att ta hänsyn till individers olika förutsättningar och det faktum att behov kan skifta över tid beroende på var man befinner sig i etableringsprocessen. Avseende mål A, där det övergripande målsättningen är att "utarbета och utvärdera metoder och arbetsmarknadsinsatser för målgrupperna, inom vilka deltagarna förflyttar sig närmare självförsörjning" antas det finnas en rad olika faktorer som kan tänkas ligga bakom att en individ etablerar sig på arbetsmarknaden. Faktorer som antas vara bland de

⁵ Samordningsförbundet Finsam Kävlinge-Lomma är ett av Finsams 82 samordningsförbund där 247 av landets 290 kommuner ingår.

⁶ Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning innebär att en kommun är skyldig att efter anvisning ta emot nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd.

viktigaste är språk, kompetens, erfarenhet, nätverk, hälsa och välmående. Samtliga insatser har utvecklats med hänsyn till en eller flera av ovannämnda behov. En utmaning med målformuleringen är att mäta hur och på vilket sätt en individ närmar sig självförsörjning; är det t.ex. att man får ett arbete som ett direkt resultat av att delta i en insats, att ökad kunskap om ett visst område ökar förutsättningar till att få ett arbete eller kanske synliggörandet av kompetens?

Fokus har varit att genom samtal och enkäter med deltagare samla in subjektiva upplevelser av deltagandet i insatserna, huruvida insatsen upplevts som relevant och om den har bidragit till ökad kunskap om samhälls- och arbetslivet. Om möjligt har aktivitetsutförare och nyckelpersoner med koppling till insatsen också tillfrågats. Det har även gjorts iakttagelser huruvida deltagare i en insats har fått en anställning inom 6 månader från deltagandet.

Insatser i Kävlinge kommun

I Kävlinge finns det sedan tidigare ett etablerat mottagningssystem och en förhållandevis lång erfarenhet av att ta emot nyanlända till kommunen, även om ökningen av antal nyanlända till kommunen sedan bosättningslagens implementering 2016 har inneburit en utmaning av detta system. Under åren 2007–2015 låg mottagandet på 25 personer per år. 2016 ökade det till 116 personer, under 2017 och 2018 var mottagandet 124 personer per år och under 2019 ligger mottagandet på 69 personer.

Under projektets tidiga fas har fokus i Kävlinge legat på att vidareutveckla och bedriva insatser som initierats i kommunen redan före ingången i EGS. Delaktigheten i EGS har resulterat i att man har kunnat förstärka de pågående insatserna genom ett utökat handlingsutrymme där man kunnat avsätta resurser som annars inte varit möjligt. Detta gäller framför allt insatserna "Förstärkt samhällsinformation", "Vardagsekonomi" och "CV-skrivning". En stor del av idéutbytet kommunerna emellan har i projektets tidiga fas kretsat kring dessa aktiviteter. Sedan ny processledare tillkommit i Kävlinge har fokus legat på att dels inventera pågående insatser dels behov och möjligheter till nya utvecklingsområden. Ett av dessa har varit att stärka målgruppens engagemang i föreningslivet genom att sänka trösklarna för att delta.

Nedan följer en sammanfattande beskrivning av ovannämnda insatser; dess syfte, metodbeskrivning samt resultat.

Föreningsinsats

Det samlade föreningslivet utgör en naturlig mötespunkt och arena för människor att mötas och har en stor potential att vara en bidragande nyckel till ingångar i svenskt samhällsliv. Detta är något som de flesta nyanlända saknar tillgång till naturligt. Att vara engagerad i en förening ger insyn i en viktig och unik del av samhällslivet i Sverige och flera studier har visat att det utgör en utmärkt möjlighet för kontaktskapande, språkträning, ökad hälsa och välmående. Faktorer som är erkända att ha en positiv effekt på nyanländas etablering på arbetsmarknaden och samhället i stort⁷. Utifrån detta har vi genom EGS finansierat förenings- och medlemsavgifter i Kävlinge och Lomma med 60 000 kronor, fördelade efter behov.

⁷ Jönsson & Scaramuzzino (2016); Jönsson & Scaramuzzino (2018); MILSA (2015).

EGS har sett ett värde i att samarbeta med det pågående projektet "Fritids- och föreningsguiden i Kävlinge" (FFK), finansierat med § 37a medel, som i stor utsträckning riktar sig till samma målgrupp (EGS riktar sig dock endast till ensamkommande som hunnit fylla 18 år). Fritids- och föreningsguiden i Kävlinge syftar dels till att ge nyanlända information och kunskap om föreningslivet, dels till att på praktisk nivå sammanföra nyanlända med föreningar, bland annat i form av en lotsfunktion som initierar första kontakten mellan deltagare och förening och fungerar som en brygga dem emellan. I praktiken visade sig intresset vara svalt från de nyanländas sida; de som uttryckte ett visst intresse av ett föreningsengagemang hänvisade återkommande till de associerade avgifterna som ett avgörande hinder från att delta, även motivationen till att prova på var låg.

EGS har med utgångspunkten i föreningslivets potentiella värde för nyanlända att etablera sig i samhällslivet och på arbetsmarknaden, tagit del av och byggt vidare på det pågående projektet i Kävlinge genom att tillsätta medel för att finansiera medlemsavgifter för att sänka trösklarna för målgruppen att engagera sig. Förutsättningen för deltagarna att uppfylla villkoren för detta bidrag har varit att deltagare som matchats ihop med en förening utifrån intresse ska erbjudas minst 3 prova på-tillfällen. Varpå de deltagare som deltagit vid dessa tillfällen och uttryckt ett fortsatt intresse av att fortsätta, erbjuds att få medlems- och terminsavgifter betalda, ett bidrag som uppgår till maximalt 1200 per person. Allt som eventuellt överstiger detta samt tillhörande utrustning finansieras av deltagaren själv. Eftersom alla föreningar inte erbjuder flertalet prova på tillfällen har det inneburit att vi arbetat fram överenskommelser med de föreningar som inte har det erbjudandet.

Samtliga vuxna nyanlända samt ensamkommande på Kävlinge Lärcentrum har erbjudits informationen genom FFK, av dessa ingår även deltagare från Lomma kommun. Information om insatsen har getts via informationstillfällen anordnade av projektet FFK men även vid mottagningsamtal i kommunen och vid informella samtal med deltagare av processledare för EGS. Information om insatsen har även spridits vidare till övriga funktioner inom kommunen som är i kontakt med målgruppen. Processledare för EGS i Kävlinge har vid återkommande tillfällen suttit med i styrgruppen för FFK, och även givit strategiskt stöd till handledare för projektet. Processledare för EGS i Lomma har träffat projektägare i Kävlinge samt handledare för FFK i syfte av kunskapsutbyte samt deltagit vid en föreningsmessa som anordnats i FFK:s regi. Deltagare från Lomma som studerar på Kävlinge Lärcentrum har även tagit del av informationstillfällen och har erbjudits samma möjlighet att matchas ihop med en förening i deras hemkommun.

Resultat

Samarbetet med FFK har varit framgångsrikt då vi genom redan etablerade ramar för informationstillfällen kunnat nå ut till målgruppen på ett effektivt sätt. Den inventering av föreningsaktiviteter som deltagarna på Lärcentrum är intresserade av som FFK genomfört har varit en fördel i arbetet. En stor utmaning har dock varit att motivera deltagare till att faktiskt prova på en föreningsaktivitet i förhoppningen om att de sedan ska vilja engagera sig. Många i målgruppen har uttryckt en utmaning av att kombinera Sfi-studier och annan planering med AF tillsammans med familj, vardagsbestyr och andra åtaganden.

De som har visat störst intresse har främst varit ensamstående personer som är under 30 år gamla (med en jämn spridning mellan könen). Insatsen har vid skrivande stund resulterat i att 10 personer har provat på en föreningsaktivitet flera gånger och kommer att ta del av möjligheten att få förenings- och medlemsavgifter finansierade genom EGS. Insatsen har troligtvis haft en avgörande betydelse för dessa individers engagemang då de associerade avgifterna vid ett föreningsmedlemskap har uttryckts

vara ett avgörande hinder från att delta. Det är ytterligare 5 personer som har provat på en eller flera föreningsaktiviteter men som sedan inte velat gå vidare.

Upplägget och strukturen för insatsen har fungerat bra och det finns potential att bygga vidare på insatsen. Förhoppningen är att kunna använda resterande avsatta medel under årets gång för att få fler till att engagera sig i föreningslivet och i nästa skede göra en fördjupad utvärdering där man fångar upp föreningarnas och deltagarnas upplevelser av insatsen.

CV-skrivning

En CV-skrivningskurs har bedrivits i syfte att ge deltagarna kunskap om arbetssökande och vad det är arbetsgivare vanligtvis tittar efter vid anställningar. Att skriva ett CV och lista erfarenheter och kompetenser antogs vara ett bra sätt att själv få överblick av vad man har med sig och synliggöra vad man saknar i förhållande till de kompetenser arbetsgivare och arbetsmarknaden efterfrågar. Innehavandet av ett CV skulle även möjliggöra deltagarna att söka jobb på det sätt som är bland de vanligast förekommande i Sverige; genom en formell ansökan bestående av ett CV och personligt brev. Målsättningen med insatsen var att samtliga deltagare skulle skriva ett eget CV samt personligt brev.

Insatsen var lärarledd och bestod av grupper på ca 10 deltagare där den genomsnittliga deltagaren deltog vid 10 tillfällen, totalt deltog 40 deltagare i insatsen. Samtliga deltagare var inskrivna på Sfi på Kävlinge Lärcentrum och hade varierande förkunskaper i ämnet samt i det svenska språket. Undervisning skedde på svenska men då aktivitetsledaren hade språkkunskaper i arabiska användes detta för förtydliganden till arabisktalande deltagare vid behov, det var även den språkgrupp som var i majoritet i samtliga grupper. Deltagarna valdes ut i dialog med Arbetsförmedlingen och förankrades sedan i deras etableringsplan.

Undervisning skedde i en datasal där varje deltagare hade tillgång till en dator, där gavs en grundläggande beskrivning av jobbsökande i Sverige och funktionen ett CV fyller i detta. CV-skrivningen utfördes självständigt utifrån en mall som deltagarna hade till stöd, de som saknade språkkunskaper i svenska ombads skriva på sitt modersmål och sedan översätta texten. För de deltagare som hade begränsad arbetslivserfarenhet och/eller utbildningsbakgrund låg fokus istället på att fram deras övriga kompetenser och erfarenheter. Alla deltagare fick allteftersom behov uppstod individuellt stöd, feedback och hjälp med sammanställningen. Andra moment var att inventera lediga jobb samt slutligen skicka en jobbsökning innehållandes ett CV och personligt brev.

Resultat

Baserat på informella samtal med 6 deltagare och enkätsvaren från 3 deltagare (av totalt 40 deltagare) kan det konstateras att dessa respondenter upplevt aktiviteten som relevant och att man haft nytta av den. Två deltagare har i samtalet uttryckt att de har känt sig inspirerade till att söka jobb efter deltagande i insatsen.

Eftersom enkätundersökningarna och de informella samtalen har genomförts vid ett skede långt efter aktivitetens utförande är det en stor andel av deltagarna som inte längre studerar kvar på Lärcentrum, vilket bidragit till den låga svarsfrekvensen i uppföljningen. Det är därför inte möjligt att dra några generella slutsatser även om det framgår att de som svarat har upplevt aktivitetens inriktning som relevant.

Huruvida insatsen har fått målgruppen att förflytta sig närmare självförsörjning är inte möjligt att fastställa. Det som kan konstateras är att av 40 deltagare på CV-skrivningskursen har 24 av dessa haft en anställning inom 6 månader av deltagandet i aktiviteten. 17 av dessa är anställningar i form av en extratjänst i kommunen. Det går dock inte att dra någon korrelation mellan deltagande i aktiviteten och att de fått ett arbete. Däremot kan det sägas att CV-skrivningstillfället var en möjlighet för aktivitetsledaren att få en fördjupad kunskap om individens bakgrund, kompetens samt nuläges- och framtidsmål. Den förstärkta bild som aktivitetsledaren skapat sig av deltagarna har i samtal med aktivitetsledaren uttryckts underlättat matchningen mot extratjänster inom kommunen, som aktivitetsledaren vid tillfället, i samverkan med samordnaren för extratjänster i kommunen, hade ansvar att matcha deltagare från Lärcentrum mot. CV-skrivningskursen tycks därför ha bidragit till att matchningen mot extratjänster i kommunen blev lyckad.

Vardagsekonomi för nyanlända

Syftet med insatsen var att deltagarna skulle få ökad kunskap om vardagsekonomiska frågor vilket är något man i kommunen upplevt att många nyanlända saknat förkunskaper kring. Kunskap som antas nödvändig för ett aktivt deltagande och etablering i samhällslivet.

Insatsen innehöll följande teman:

- Hushållsekonomi
- Försäkringar
- Försäkringskassan och socialförsäkring
- Hushållsbudgetering
- Räkningar
- Lån
- Rättigheter och skyldigheter som konsument
- Online handel
- Facksystemet
- Pensionssystemet

Insatsen skedde i undervisningsform på Kävlings Lärcentrum. Ett tema med tillhörande ämnen diskuterades under varje lektion och bestod av individer som studerar Sfi. Deltagarna valdes ut i dialog med Arbetsförmedlingen som lade in insatsen i deltagarens etableringsplan. All undervisning skedde på svenska. Insatsen var först och främst tänkt till deltagare som ännu inte deltagit i den samhällsorientering som erbjuds av Länsstyrelsen i ett regionalt samverkansprojekt eller som kopplats på andra insatser genom Arbetsförmedlingen. Insatsen kunde även erbjudas deltagare där man ansett att det förelegat ett behov av extra stöd som ett komplement till övriga insatser.

Resultat

I samtal med nyckelpersoner med anknytning till insatsen har flera deltagare under och efter insatsen uttryckt en frustration över att undervisningen varit svår att förstå och ta till sig då den befunnit sig på en för hög språklig nivå. Återigen har svarsfrekvensen varit för låg för att kunna dra några generella slutsatser. En lärdom från insatsen är dock vikten av att grupperna delas in efter språknivå i svenska, alternativt att ha undervisning på deltagarnas modersmål. Det går inte att konstatera huruvida målgruppen har flyttat sig närmare självförsörjning genom insatsen. Däremot kan den haft en positiv effekt genom att deltagare, som har förstått och kunnat ta till sig informationen, möjligtvis fått utökade

förutsättningar till delaktighet i samhällslivet och därigenom i förlängningen även till att etablera sig på arbetsmarknaden.

Förstärkt samhällsinformation

Syftet med insatsen var att den skulle utgöra ett stöd för de som nyligen anlänt till kommunen med fokus på praktiska frågor. Temana som utvecklades bygger mycket på de frågor som nyanlända till kommunen gav uttryck för att de var i behov av och var tänkt att ge utrymme för en fördjupad diskussion kring dessa. Informationen förmedlades liksom tidigare insats enbart på svenska.

De teman som togs upp var:

- Boende och bostadsbolag
- Miljö och sopsortering
- Kontakt med hälso- och sjukvården
- Föreningslivet för vuxna och barn
- Myndigheter och dess ansvarsområden
- Sveriges grundlag
- Massmedia
- Barn och uppfostran
- Hälsa och hygien
- Arbetslivet

Förstärkt samhällsinformation hade samma upplägg som insatsen "vardagsekonomi för nyanlända" med huvudsakligen samma deltagare i bägge insatser. Även denna var i huvudsak riktad till deltagare som ännu inte deltagit i den samhällsorientering som erbjuds i det regionala samverkansarbetet men kunde även erbjudas deltagare där man ansett att det funnits ett behov av extra stöd som komplement till övriga insatser.

Resultat

Liksom för insatsen *Vardagsekonomi för nyanlända* framfördes synpunkter från flera deltagare om att informationen var svår att förstå, men att temana som behandlades var relevant. I syfte att säkra ett tillgängliggörande av informationen hade det varit fördelaktigt att ha grupper på modersmål alternativt med språkstöd, då det är rimligt att anta att den grupp som har störst behov av insatsen är de som är helt nyanlända och därför saknar kunskaper i svenska.

Övergripande resultat av insatserna i Kävlinge

Om man tittar på arbetslösheten bland nyanlända inskrivna på etableringsprogrammet i Kävlinge kommun kan man se att den vid projektets ingång⁸ låg i genomsnitt på 95,5 %⁹, och har sedan vid projektets slut sjunkit till 81 %¹⁰. Det visar på en förbättring av sysselsättningsgraden bland de nyanlända som är inskrivna på etableringsprogrammet i Kävlinge kommun. Det är dock svårt att fastställa om och på vilket sätt målgruppen för projektet har närmat sig självförsörjning som ett direkt resultat av insatserna som listats. Det är däremot tydligt att insatserna har haft ett mervärde för flera

⁸ Genomsnitt mellan januari 2016 till juni 2016.

⁹ <https://www.arbetsformedlingen.se/download/18.f79e010169bf91995115fa7/1554885532541/etablering->

¹⁰ <https://www.arbetsformedlingen.se/download/18.f79e010169bf91995115fa7/1554885532541/etablering->

tillfrågade deltagare. Temana har av dessa uttryckts som relevanta och att de ska ha bidragit till ökad kunskap om arbets- och samhällslivet. Att ha kunskap och förståelse av ens omgivning och samhällsstruktur bidrar till ökade möjligheter till delaktighet, insatserna kan utifrån detta antas ha bidragit till ökade förutsättningar för att uppnå självförsörjning även om det inte går att fastställa i vilken grad detta skett. Vad som är tydligt är dock att de positiva effekterna av insatserna "Vardagsekonomi" och "Förstärkt samhällsinformation" hade kunnat förstärkas om de förmedlats på modersmål alternativt med språkstöd. Att tillgängliggöra information på modersmålet är viktigt med tanke på att de som är i behov av informationen är nya i kommunen och Sverige. Slutligen kan vi konstatera att flera av deltagarna, framför allt i CV-skrivningskursen, har gått vidare till en anställning inom 6 månader från deltagande i aktiviteten. Det går dock inte, som tidigare nämnts, att fastställa ett samband mellan ett arbete och deltagande i aktiviteterna.

Av de ovan beskrivna insatserna är det Föreningsinsatsen som visar störst potential för att långsiktigt verka mot målgruppens närmande av självförsörjning då det finns ett påvisat positivt samband mellan ett engagemang i föreningslivet vid etablering på arbetsmarknaden och visar på civilsamhällets betydelse för integration¹¹. Ett föreningsengagemang kan skapa förutsättningar för ett utökat socialt nätverk, språkkunskaper, hälsa, tillit och välmående. Fastän det är i detta skede för tidigt att göra en bedömning om huruvida insatsen hunnit bidra till att stärka ovannämnda faktorer samt förutsättningar till att etablera sig i arbetslivet, är det tydligt att föreningsinsatsen har bidragit till att flera deltagare valt att engagera sig i en förening. Utifrån tidigare forskning och erfarenhet är det sannolikt att ett fortsatt engagemang bidrar till att skapa förutsättningar för etablering i samhällslivet, bland annat genom ett stärkt och utökat socialt kapital. För att cementera denna satsning och ytterligare öka nyanländas inkludering i föreningslivet finns det en tanke om att utveckla insatsen så att deltagande individer i fortsättningen kan vara ambassadörer för nya medlemmar och fungera som en brygga och länk in i föreningen, men även att föreningarna ska kunna vara ambassadörer för andra lokala föreningar genom att sprida deras erfarenheter och på så vis förhoppningsvis stödja föreningar till att inkludera fler individer som är nya i Sverige.

Insatser i Lomma kommun

Mottagandet av nyanlända har historiskt sett varit lågt i Lomma kommun och till och med hösten 2015 så fanns det enbart en flyktingsamordnare som arbetade med mottagande, bosättning och sysselsättning. Hösten 2015 kom det 108 barn till Lomma kommun och under 2016 byggdes det upp en boendeverksamhet som ansvarade för mottagande, boende och sysselsättning. Under sommaren 2016 kom den första nyanlända familjen, anvisad enligt Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, och under resten av året kom ytterligare 79 individer till kommunen. Projektet etablering genom sysselsättning har för Lomma kommuns del också inneburit att skapa intern struktur och samverka för målgruppen samt att hitta nya vägar till sysselsättning för dem som mottagits i kommunen.

Flera av aktiviteterna som har erbjudits de nyanlända har visat effekt, särskilt arbetet med kartläggningssamtal, motiveringssamtal och uppföljningssamtal. Metoder för utvärdering av

¹¹ Jönsson & Scaramuzzino (2016); Jönsson & Scaramuzzino (2018); MILSA (2015).

aktiviteterna har varit enkätundersökning och intervjuer. Enkäter har alla deltagare fått svara på och intervjuer har genomförts med dem som varit aktuella för en aktivitet som inte genomförts.

Aktiviteterna som har prövats under projektets gång har sorterats i 3 olika grupper. Grupp 1 innehåller aktiviteter som inte visat effekter. Grupp 2 har upplevts ge effekt, men ej fullföljts på grund av att projektmedarbetare haft frånvaro. Grupp 3 är aktiviteter som visat resultat och som senare har tagits upp i ordinarie verksamhet.

Öppen förskola

Föräldralediga nyanlända har i kartläggningssamtal uttryckt ett behov av aktiviteter som bidrar till etablering även om etableringsplanen från arbetsförmedlingens sida är pausad. Öppen förskola är ett givet forum för spädbarn och deras föräldrar att komma i kontakt med andra kommuninvånare. Processledaren hade kontakt med öppna förskolan i kommunen och efterfrågade en omfattande introduktion vid det första besöket.

Resultat

Det fanns 6 intresserade föräldrar initialt och av dem deltog 3 föräldrar inledningsvis, men som senare slutade att komma. Vid uppföljning gavs enbart en förklaring att det inte fanns intresse av fortsatt öppen förskola.

Måla tillsammans

En del av lägenheterna som erbjöds de nyanlända var i behov av målning vid inflyttning. Som ett projekt för inflyttande och samarbete intern i kommunen, så fick hyresgästen och en person anställd i Kraftkällan måla lägenheterna. Denna metod började användas i januari 2017 och var en samverkan mellan samhällsbyggnadsförvaltningen, Kraftkällan och Etablering genom Sysselsättning.

Resultat

Av 10 tillfrågade nyanlända var det enbart 3 av dem som var intresserade och genomförde aktiviteten. Det fanns inge fortsatt intresse för detta av fler nyanlända.

Sopsortering

Samtliga nyanlända får vid inflyttning information om sopsortering, detta eftersom det förväntas av hyresgästen samt att trivseln bland grannar ökar om sopsorteringen sköts som det är tänkt. Aktiviteten gav effekt och finns med som en del i mottagningsarbetet, som information insatser samt praktisk vägledning.

Resultat

Sopsorteringen visade god effekt och en undersökning visar att 18 utav 30 har en positiv inställning till att lära sig mer om sopsorteringens påverkan på miljön.

Stöd till att hitta sommarjobb

Unga nyanlända erbjuds stöd till att hitta sommarjobb. Denna insats riktar sig främst till de vuxna som har kommit till Sverige som ensamkommande barn, men även andra vuxna nyanlända kan få stödet till att hitta sommarjobb. Det erbjuds stöd till att skriva ett CV samt guidning på arbetsförmedlingens hemsida.

Resultat

Stöd till att hitta sommarjobb var till mestadel en insats för hemmaboende ungdomar till nyanlända. 2017 var det 5 individer som har fått stöd och 2 av dessa fick sommarjobb. 2018 var intresset stort men på grund av frånvaro av projektmedarbetare kunde inte aktuell insats genomföras.

Extratjänster

Extratjänsterna är en subventionerad anställning där staten betalar lönen. Tanken bakom extratjänsterna kan, vid första anblick, framstå välriktad och god. Personerna som får tjänsterna ska vara extra resurser i välfärden, till exempel en ytterligare vuxen i skolan eller en förstärkning i vården. Förhoppningen är att insatsen kan vara en brygga från subventionerat till ett icke-subventionerat jobb. Extratjänst innebär att om en nyanländ får en tjänst inom kommunen så står staten för 100 % av kostnaderna. Denna extra-tjänst startar med 12 mån anställning och kan förlängas med 12 mån till alltså 24 månader totalt. Lomma kommun har provat på denna insats under 2018.

Resultat

Extratjänster var tänkt att erbjudas till 15 personer under året 2019. 7 personer har fått arbeten genom extratjänst-insats under 2018.

Praktik- och jobbmässa

Denna insats riktar sig främst till nyanlända Kävlinge-Lomma. Praktik-utbildning och jobbmässa insatsen innebär att företagare eller arbetsgivare får möjlighet till en lokal/plats där även nyanlända bjuds in. En naturlig mötesplats mellan företagare, arbetsgivare, utbildningsansvariga och nyanlända och plus för dem som söker jobb eller utbildning från Kävlinge och Lomma Kommun, där det kommer finnas möjlighet till att kontakter knyts som förhoppningsvis resulterar till utbildning, praktik eller jobb för våra nyanlända. Mässan alltid genomförs i samarbete med Arbetsförmedlingen.

Resultat

Enkätundersökningen och intervjuundersökning gällande Praktik och Jobbmässa skickade vi ut till 40 och 22 individer svarade. Av dessa 22 så var 15 positivt inställda till att ha en jobbmässa i Lomma. Aktiviteten hann inte provas inom ramen för projektet.

Cykelskolan

En cykelskola skulle utvecklas under våren 2018 och skulle i huvudsak gå ut på att lära nyanlända kvinnor att cykla. Tanken med detta var att det skulle utöka möjligheten till delaktighet och ett aktivt liv genom att förenkla möjligheten till att ta sig till och från olika platser i samhället.

Resultat

Insatsen har inte blivit prövad på grund frånvaro hos projektmedarbetare. Idén om en cykelskola mottogs väl bland dem nyanlända och det är flera som har visat intresse insatsen. Av 8 tillfrågade kvinnor så ville samtliga av dem lära sig att cykla.

Språkcafé

I språkcaféet har man ordnat så att där finns olika hjälpkurser varannan vecka, till exempel hur man betalar fakturor på internet, loggar in på olika myndigheters webbplatser samt hur man använder sig av ett Bank-id. Det har även funnits olika möjligheter till läxhjälp, vilket många har ansett vara till stor nytta för dem. Eftersom det inte är många svensktalande bland deltagarna så finns där en idé om att ta in volontärer för att utöka deltagarnas språkkunskaper. Sedan oktober 2017 har deltagarna en kommunlokal för språkcaféet i Lomma. Genom sociala medier har det gjorts reklam för språkcaféet och

detta kommer att göras på regelbunden basis i fortsättningen med förhoppningen att fler svensktalande volontärer ska ansluta till projektet.

Resultat

Språkcaféet har visat sig vara en av de bästa insatserna. Antalet deltagare har varit stort och regelbundet från båda parter (nyanlända och volontärer). Denna insats kan utvecklas vidare. Det har getts förslag om praktiska inslag som utflykter och gemensamma aktiviteter som att baka, laga mat eller bygga saker tillsammans. De nyanlända har också uppgett en önskan om att få träffa personer i sin egen ålder då de flesta av volontärerna är pensionärer. Möjligheterna och intresset för denna insats finns och skulle kunna utgöra ett naturligt sätt att träffa människor och träna på svenska språket.

Enkätundersökningen skickades ut till 35 personer och samtliga har uttryckt att de har haft ett värde av insatsen.

Vänfamiljer

I Lomma kommun har det hittills funnits vänfamiljer till personer som kom till Sverige som ensamkommande barn. Även vuxna personer har uttryckt en stor önskan om att få träffa nya människor och att få fler möjligheter till att prata svenska. Flera deltagare har även nämnt vänfamiljer som önskemål, då de tidigare har haft vänfamiljer i ankomstkommuner under asylprocessen. Under våren arbetades det fram ett system för vänfamiljer även till vuxna. Det skapades ett samarbete mellan kontaktcentrum i Lomma kommun, den nuvarande organisationen för vänfamiljer, samt processledaren. Lomma lärcentrum och arbetsförmedlingen har möjlighet att förmedla en deltagares behov av vänfamilj. För att kunna nå så många invånare som möjligt kommer information om vänfamiljer att spridas genom Lomma kommuns hemsida, via föreningslivet och eventuellt via tidningar.

Resultat

Resultatet och intresset för denna insats var positiv och denna insats implementerades under 2017 i ordinarie verksamhet. Av de deltagare som kontaktats har merparten uttryckt sig positiv till just vänfamilj. Arbetet med att rekrytera vänfamiljer bör fortgå och utvecklas. De insatser som gjordes via sociala medier under 2017 för att få in nya vänfamiljer var framgångsrika. Det är viktigt att både de nyanlända och vänfamiljen känner sig trygga och kan ha någon kontakt i kommunen för att detta ska vara lyckat. 10 individer har blivit tillfrågade och alla har uttryckt sig positiva till denna insats. 4 av dessa har vänfamiljer i dagsläget.

Kartläggnings- och uppföljningssamtal

Samtliga nyanlända erbjuds kartläggningssamtal (72) och dessa hålls i intervjuform. Målet med kartläggningssamtalen är att få så mycket information som möjligt om individernas behov och behovsområden och vad som är en lyckad etablering. Det har visat sig ge mycket information om deltagaren som senare gett resultat i en matchning av insats.

Efter kartläggningssamtalen har processledaren erbjudit uppföljnings- (60) och motiveringsamtal (40). Dessa samtal är viktiga för att utreda om det blivit något missförstånd eller om den nyanlända behöver annan vägledning i processen mot etablering. Motivationssamtalet stärker självförtroende, självkänslan och ger motivation till att förändra livssituationen. Totalt har det gjorts 40 motiveringsamtal med 10 enskilda individer.

Resultat

Resultatet blev att 8 individer fick någon form av anställning (tjänstställning, provanställning och vikariat). Motiveringssamtal har varit framgångsrika och lett till positiva resultat. Motiveringssamtal har visat sig vara en viktig del för en lyckad etablering.

Övergripande resultat av insatserna i Lomma

Utvärdering av Grupp 1

I denna grupp tillhör "Måla tillsammans" och "Öppen förskola". Måla tillsammans gav inget resultat då det saknades intresse hos de nyanlända liksom för de föräldralediga som erbjöds komma till öppen förskola.

Utvärdering av Grupp 2

I denna grupp tillhör "Sopsortering" " Stöd att hitta sommarjobb" "Cykelskolan" "Praktik och Jobbmässa" "Mentorsnätverk" och "Extratjänst". Dessa insatser har blivit väldigt positivt mottaget hos de nyanlända. Undersökningen visar att 20 av 25 har svarat och visade positivt intresse. Speciellt för Praktik och jobb mässa, cykelskolan och Extratjänst.

Utvärdering Grupp 3

Insatserna under grupp 3 har blivit implementerade i ordinarie verksamhet. Här tillhör "Kartläggningssamtal" " Uppföljning och motiveringssamtal" "Vänfamilj" och "Språkcafé". Man kan säga att kartläggning, uppföljning och motiveringssamtal är under en och samma insats för att de hör samman.

Dessa samtal är absolut det viktigaste och framgångsrika metoderna för båda parter. Metoden bygger på att genom samtal och kartläggning ge stöd mot mål som individen vill uppnå. Dessa individuella samtal har haft ett positivt resultat och flera individer har ändrat sin inställning till arbetsmarknaden och sin egen roll i att aktivt söka sig till sysselsättning. En enkätundersökning är skickad till alla deltagare 35 och alla svarade på denna enkät. Samtliga svarade att de tyckte att dessa insatser var väldigt viktiga och motiverande. Något som bland annat varit positivt i detta är att processledaren har kunnat utföra många av dessa samtal på deltagarnas egna språk och man har inte behövt en tolk vilket underlättat kommunikationen och deltagarna har känt sig trygga i situationen.

Insatserna har varit bra och man har lyckats engagera många nyanlända. Genom motiveringssamtal har man kunnat ge dem ett hopp och en tro på en bättre framtid om de själva engagerar sig och arbetar framåt. Detta ska då kunna göra dem självgående i samhället och självförsörjande. Allt detta har varit målet med hela projektet. Dessvärre tar det tid, många gånger därför att de nyanlända själva är väldigt sköra i början då de har upplevt många traumatiska händelser och tappat tron på att det faktiskt kan bli bättre för dem och deras familjer. Många upplever posttraumatisk stress och dålig hälsa vilket tar tid att bearbeta och utvecklingen går sakta framåt.

Mål B

Kävlinge och Lomma kommun har båda utvecklat ett tydligt processflöde. I Kävlings kommun finns det sedan tidigare ett tydligt processflöde inom kommunen och med berörda samverkansparter och en struktur som följer mottagande till etablering. Det är en process som ständigt utvecklas. Det finns sedan 2019

en samverkansgrupp mellan Kävlinge Lärcentrum och Arbete och Integration, som är tänkt att främja målgruppens närmande av självförsörjning genom ett utvecklande av insatser som gynnar sektorns gemensamma målgrupp. I arbetsgruppen ingår handledare från Uppdragstjänst, KAV handläggare, integrationshandläggare, socialsekreterare, arbetsledare Sfi, förstelärare Lärcentrum, arbetsledare Komvux och SYV Lärcentrum. Arbetsgruppen är organiserad och leds av en sektorsövergripande processledare i Kävlinge kommun och förväntas producera de första insatserna till hösten 2019.

Lomma kommun har tack vare projektet skapat en struktur för samverkan mellan Arbetsförmedling, vuxenutbildningen, arbete & försörjning samt bosättningsteamet. Det är ett samverkansmöte en gång per månad som har samarbete och samverkans om huvudsakligt perspektiv, med syfte att arbeta främjande för målgruppen och hitta framkomliga vägar i samarbete mellan de olika institutionerna. Vid behov träffas representanter för de olika huvudmännen oftare än en gång i månaden.

Det har under projektets gång varit ett gott samarbete mellan processledare i Kävlinge och Lomma med ett värdefullt kunskapsutbyte även i relation till relaterade insatser eller verksamheter som ligger utanför projektet. Då Kävlinge kommun har en mer omfattande stödstruktur har Lomma naturligt kunnat ta del av detta, bland annat i form av att hämta inspiration och ta del av arbetsmetoder i Kävlinge. På samma sätt har Kävlinge haft nytta av samarbetet med Lomma genom idéutbyte och att samverkan mellan kommunerna har erbjudit en möjlighet till självreflektion och nytänkande.

Samverkan utan projektets sista 6 månader har också intensifierats med bland annat veckovisa möten, vilket har bidragit till en utökad insyn i varandras verksamheter och idéutbyte. Processledare har även bjudits in för att träffa representanter från olika kommunala verksamheter för erfarenhetsutbyte och inspiration.

Redovisning av ekonomiska medel

Budget/beviljade medel	2 624 400 kr
Kostnader per år	
2016	146 099 kr
2017	1 067 248 kr
2018	755 185 kr
2019	223 810 kr
Total	2 192 342 kr
Kvarvarande medel	432 058 kr

Avslutande reflektioner och förslag till implementering

Såväl mottagande som etableringsprocessen är för närvarande under omfattande förändringar där bland annat Arbetsförmedlingen har fått förändrade instruktioner och förutsättningar. Det är ännu för tidigt att dra slutsatser om konsekvenserna av detta men det är rimligt att anta att det kommunala ansvaret kommer att öka, både vad gäller samordning men även ett ökat behov av tillgång till behovsanpassade insatser. Nyanländas möjligheter till en god hälsa och delaktighet har en avgörande betydelse för möjligheterna till integration och etablering på arbetsmarknaden.

Både Kävlinge och Lomma kommun är samverkansparter i stödplattformen Partnerskap Skåne som ligger under RÖK (regional överenskommelse om utveckling av samverkan kring mottagande av asylsökande och nyanlända flyktingar). Verksamheterna i Partnerskap Skåne förmedlas i ett regionalt samordnat system, i nära samverkan med både kommuner och Arbetsförmedling, i syfte att ge möjligheter till stöd vid utveckling av differentierade insatser även på lokal nivå. Verksamheterna i Partnerskap Skåne handlar om kvalitetssäkrad samhälls- och hälsokommunikation i dialogform på modersmålet (SHK), stöd till möjligheter till individuellt anpassade insatser i föreningslivet (NAD) samt stöd från den forskning som genomförs genom MILSA.

Som ny i Sverige är man i behov av stöd för att identifiera den kortaste vägen till självförsörjning då inträdesbarriärerna är höga. Det är ett uppdrag som har legat på Arbetsförmedlingen men där det redan tidigare och än mer nu, finns ett antal utmaningar. Nyanlända behöver stöd, information och vägledning för att göra de informerade val som krävs bland annat för att kunna möta arbetsmarknadens krav. Det finns därför ett behov att erbjuda samordnade insatser som långsiktigt verkar för att inkludera målgruppen i samhällslivet och arbetslivet. För detta krävs ett holistiskt angreppssätt som möter deltagarnas olika och över tid skiftande behov. Behovet att i båda kommuner tillhandahålla insatser som riktar sig till målgruppen när de är nya i kommunen, exempelvis av informerande karaktär, och ett långsiktigt arbete med arbetsmarknadsetablering i fokus är gemensamt.

Behovet i Lommas tycks vara större än i Kävlinge som i högre grad har en etablerad och kompletterande verksamhet som erbjuder nyanlända insatser inom kommunen. Där framgår att Lomma saknar en naturlig mötespunkt och en möjlighet för deltagarna att dels komma i kontakt med personer vid behov, dels att samordna insatser riktat mot målgruppen. En sådan naturlig mötesplats kan till exempel vara Sfi-verksamhet, vilket för närvarande är under utveckling, en annan möjlighet till att skapa en starkare lokal förankring är genom engagemang i det lokala föreningslivet. Lomma tittar för närvarande på möjligheten att utveckla ett projekt på området som, likt den pågående satsningen i Kävlinge, syftar till att öka kunskap om föreningslivet och sänka trösklarna för föreningsengagemang.

EGS har belyst behovet av sammanhängande struktur som verkar mot nyanländas etablering genom att öka förutsättningar som skapar förutsättningar för delaktighet i form av språk, nätverk, tillit och hälsa men även insatser med ett direkt arbetsmarknadsfokus som rustar individer mot arbetsmarknaden genom kompetenshöjning, arbetsmarknadskunskap, vägledning mot arbete och studier.

En av framgångarna med processledarens funktion i Lomma har varit just detta, att man har kunnat möta deltagarna där de är och erbjuda individuellt stöd. En framgångsfaktor har varit i arbetet med kartläggningssamtal, uppföljningssamtal och motiveringssamtal. I utvärderingen av EGS lyfts detta ha bidragit till att målgruppen fått "överblick över och kan hantera sin integrationsprocess" (Tranquist & Tranquist 2019).

Denna funktion är något som även saknas i Kävlinge, där det också finns behov av vägledning som bygger på individens behov, erfarenheter och de omständigheterna men ställs inför. Ett förslag är därför att implementera en liknande funktion i ordinarie verksamhet. Det kan ske genom arbetsmarknadssekreterare, vilket det i dagsläget saknas i Lomma kommun, eller t.ex. en utökad SYV-verksamhet med större fokus på att vägleda mot dagens och framtidens bristyrken. Det har även

framkommit ett behov av praktikförmedling i bägge kommuner samt en funktion som arbetar mot att skapa ingångar för nyanlända på arbetsmarknaden i kommunen.

Ytterligare en identifierad utvecklingsmöjlighet som är gemensam för kommunerna är förstärkt samhällsinformation på modersmålet knutet till lokala förutsättningar i kommunen. Ett sådant arbete skulle med fördel kunna knytas till resurser och utvecklingsarbete som bedrivs på regional nivå där det regionala stödsystemet skulle kunna utgöra en resurs för lokalt anpassad utveckling. Det har helt nyligen genomförts en omfattande kunskapsproduktion i relation till fysisk och psykisk hälsa för både vuxna nyanlända, barnfamiljer och även unga ensamkommande. Parallellt sker det ett antal stödjande utvecklingsinsatser på regional nivå som är tänkta att utgöra resurser för ett lokalt utvecklingsarbete i relation till hälsa, delaktighet och arbetsmarknadsetablering. Kunskap från detta arbete bör inhämtas i relation till de brister som konstaterats i EGS aktiviteter, såsom olika barriärer för att ta till sig de insatser som erbjuds, i syfte att inventera möjligheter för fördjupad utveckling inom de områden som EGS arbetat inom.

En inventering skulle också kunna genomföras i relation till pågående regionalt utvecklingsarbete som sker i syfte att utgöra stöd för enskilda kommuner. Exempel på dessa är ett utökat program för samhälls- och hälsokommunikation på modersmålet; "Välkommen till Skåne" där lokala aktörer ges möjlighet att länka samman med lokala insatser. Pågående utvärdering av Välkommen till Skåne som genomförs av Uppsala universitet visar på många positiva effekter i relation till till exempel utbildning, arbete och hälsa. Allt detta är områden som det skulle finnas stora vinster i att utveckla länkade lokala insatser i relation till kulturinstitutioner, civilsamhälle och arbetsmarknad.

Sammantaget kan man säga att EGS har lyckats ta fram insatser som gynnar målgruppen, insatserna har dock ofta skett som fristående insatser. Det finns ett fortsatt behov av att utveckla respektive verksamhet så att de möter individer utifrån deras nuvarande förutsättningar där man med ett helhetsperspektiv verkar för att skapa förutsättningar för deras inkludering i samhälls- och arbetslivet.

Referenser

- Förstudie Etablering genom sysselsättning. (2016).
- Tranquist, Jessica & Tranquist, Joakim. Utvärdering av Etablering genom sysselsättning (EGS).(2019).
- MILSA (2015) MILSA – stödplattform för migration och hälsa. Grunden läggs. MILSA.
- Jönsson, Anders & Scaramuzzino, Roberto. (2018). Föreningsaktivitetens betydelse och mervärde för nyanländas etablering genom NAD. 10.13140/RG.2.2.23220.96642.
- Jönsson, Anders. & Scaramuzzino, Roberto. (2016) Samverkan mellan stat, region och civilsamhälle för nyanländas etablering – En utvärdering av projektet NAD i Skåne. Lund: Socialhögskolan.
- Arbetsförmedlingen.<https://www.arbetsformedlingen.se/download/18.f79e010169bf91995115fa7/1554885532541/etablering>
- Migrationsverket.<https://www.migrationsverket.se/download/18.4a5a58d51602d141cf41003/1547203713050/Asyls%C3%B6kande%20till%20Sverige%202000-2018.pdf>
- Näringslivet ekonomifakta. SCB.
<https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Arbetsmarknad/Integration/arbetsloshet-utrikes-fodda/>